Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava 5
tel.: +421-2-3301 4280, ruz@ruzsr.sk, www.zamestnavatelia.sk

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/361

Materiál v pripomienkovom konaní do 10.07.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo financií SR ako iniciatívny návrh.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:
Cieľmi navrhovaných úprav sú významné zníženie rozsahu účtovných jednotiek s povinnosťou vykazovania informácií o udržateľnosti, a zavedenie ochranných opatrení týkajúcich sa obmedzenia poskytovania informácií pre účtovné jednotky, ktoré sú v hodnotovom reťazci vykazujúcich podnikov, ale neprekračujú počet zamestnancov 1 000. Vzákone č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene sa navrhuje najmä- zavedenie prechodného obdobia pre audítorov a audítorské spoločnosti z tretích štátov v nadväznosti na požiadavky cit. smernice týkajúce sa uistenia v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti a úpravy vyplývajúce z aplikačnej praxe, napríklad v zákone o štatutárnom audite úprava výšky poplatkov platených Úradu pre dohľad nad výkonom auditu vybranými subjektami verejného záujmu, subjektami osobitného významu podľa § 2 ods. 15 písm. f) prvého bodu zákona o štatutárnom audite a audítorskými spoločnosťami, v dôsledku vplyvu inflácie za posledné roky.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2027

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je transpozícia európskej legislatívy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky, ktoré smerujú najmä k doplneniu a spresneniu sprievodných dokumentov (dôvodová správa), tak aby boli zodpovedané niektoré otázky k praktickej aplikácií zákona.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 1

Žiadame doplniť dôvodovú správu k novelizačnému bodu 1 (§ 2 ods. 4 písm. p)) o bližšie vysvetlenie, čo sa na účely zákona rozumie finančnou holdingovou spoločnosťou a uviesť ilustratívne príklady subjektov, na ktoré sa predmetná definícia vzťahuje.

Odôvodnenie:
Dôvodová správa bližšie nevysvetľuje, aké subjekty má v aplikačnej praxi zahŕňať pojem finančná holdingová spoločnosť podľa § 2 ods. 4 písm. p). Z jej znenia nie je zrejmé, aké typy spoločností možno považovať za finančné holdingové spoločnosti. Žiadame preto doplniť dôvodovú správu o bližšie vysvetlenie účelu predmetnej definície a aspoň ilustratívne príklady subjektov, na ktoré sa bude vzťahovať.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 6, v časti § 20c ods. 1 písm. b)

Žiadame v dôvodovej správe špecifikovať, čo sa na účely tohto zákona rozumie pod pojmom „priemerný prepočítaný počet zamestnancov" a podľa akej metodiky sa tento údaj určuje.

Odôvodnenie:
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov predstavuje rozhodujúce kritérium pre vznik alebo zánik viacerých povinností podľa zákona. Vzhľadom na význam tohto kritéria pre určenie rozsahu povinností jednotlivých subjektov považujeme za potrebné, aby dôvodová správa výslovne uviedla metodiku, z ktorej sa má pri určovaní priemerného

prepočítaného počtu zamestnancov vychádzať. Takéto spresnenie prispeje k jednotnej aplikačnej praxi pri posudzovaní splnenia jednotlivých zákonných prahových hodnôt a zvýši právnu istotu dotknutých subjektov.

3. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 11

Žiadame doplniť dôvodovú správu o vysvetlenie praktickej aplikácie § 20c ods. 11 po uplynutí trojročného prechodného obdobia.

Odôvodnenie:
Dôvodová správa neposkytuje odpoveď na praktické otázky súvisiace s uplatňovaním § 20c ods. 11 po uplynutí trojročného prechodného obdobia. Nie je zrejmé, čo sa od účtovnej jednotky po uplynutí tohto obdobia očakáva, napríklad v prípade, že jej subjekty z hodnotového reťazca požadované informácie neposkytujú alebo ich neposkytujú v potrebnom rozsahu. Nie je tiež úplne jednoznačné, v akých prípadoch možno po uplynutí trojročného obdobia naďalej využiť odhad informácií a aký je praktický význam formulácie „ak je to vhodné“. Žiadame preto dôvodovú správu doplniť o bližšie vysvetlenie praktickej aplikácie predmetného ustanovenia.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 12

Vo vzťahu k 20c ods. 12 prvá veta žiadame doplniť dôvodovú správu o vysvetlenie pojmov „chránená účtovná jednotka" a „chránený subjekt", najmä pokiaľ ide o okruh subjektov, na ktoré sa tieto pojmy vzťahujú, a o vysvetlenie rozdielu medzi nimi.

Odôvodnenie.
Navrhované ustanovenie aj dôvodová správa pracujú s pojmami „chránená účtovná jednotka" a „chránený subjekt" ako so samostatnými kategóriami subjektov v hodnotovom reťazci, neobsahujú však bližšie vysvetlenie ich vzájomného rozdielu ani príklady subjektov, ktoré majú jednotlivé kategórie v aplikačnej praxi zahŕňať. Vzhľadom na to, že uvedené pojmy sú rozhodujúce pre určenie rozsahu informácií, ktoré môžu byť od subjektov v hodnotovom reťazci požadované, považujeme za vhodné doplniť dôvodovú správu o ich stručné vysvetlenie, prípadne o ilustratívne príklady subjektov patriacich do jednotlivých kategórií.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 12

Žiadame doplniť dôvodovú správu o stanovenie formy vyhlásenia podľa § 20c ods. 12.

Odôvodnenie:
Dôvodová správa neobjasňuje, akou formou má byť vyhlásenie subjektu vydané ani aké minimálne náležitosti má obsahovať. Nie je zrejmé, či postačuje jednoduché vyhlásenie, písomné čestné vyhlásenie alebo iná forma preukázania. Z dôvodu zabezpečenia jednotnej aplikačnej praxe žiadame dôvodovú správu v tomto smere doplniť.

6. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 12

Žiadame doplniť dôvodovú správu o bližšie vysvetlenie dôkazného režimu podľa § 20c ods. 12.

Odôvodnenie:
Dôvodová správa nerieši, kto nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k vyhláseniu chráneného subjektu ani akým spôsobom sa bude posudzovať splnenie podmienky, že vykazujúca účtovná jednotka „vedela alebo mohla vedieť“, že vyhlásenie je nesprávne. Nie je zrejmé, či pravdivosť vyhlásenia preukazuje subjekt, ktorý vyhlásenie vydáva, alebo vykazujúca účtovná jednotka, ani aké okolnosti budú rozhodujúce pri posudzovaní toho, či vykazujúca účtovná jednotka vedela alebo mohla vedieť o jeho nesprávnosti. Žiadame preto dôvodovú správu doplniť o bližšie vysvetlenie týchto praktických otázok.

7. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 12

Žiadame doplniť dôvodovú správu tak, aby bolo jednoznačne uvedené, že postavenie chránenej účtovnej jednotky alebo chráneného subjektu sa posudzuje na úrovni konkrétnej účtovnej jednotky (samostatného právneho subjektu).

Odôvodnenie:
Žiadame, aby dôvodová správa výslovne uviedla, že postavenie chránenej účtovnej jednotky alebo chráneného subjektu sa posudzuje vo vzťahu ku každej účtovnej jednotke samostatne (jedno IČO = jedna firma). Takéto spresnenie prispeje k jednotnej aplikačnej praxi pri určovaní rozsahu informácií, ktoré môžu byť od jednotlivých subjektov v hodnotovom reťazci požadované.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 12

V čl. I bode 7 (§ 20c ods. 12 tretia veta) žiadame pred slovo „nesprávne" vložiť slovo „zjavne".

Odôvodnenie:

Navrhované ustanovenie transponuje čl. 19a ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ v znení smernice (EÚ) 2026/470, podľa ktorého sa účtovná jednotka môže spoľahnúť na vyhlásenie subjektu z hodnotového reťazca, ibaže vedela alebo mohla vedieť, že toto vyhlásenie je zjavne nesprávne. Predložený návrh zákona slovo „zjavne" vypúšťa, čím sa mení štandard, po prekročení ktorého účtovná jednotka stráca možnosť spoľahnúť sa na vyhlásenie subjektu z hodnotového reťazca. Smernica pritom viaže túto výnimku na prípady, keď je nesprávnosť vyhlásenia zjavná, zatiaľ čo navrhované znenie túto kvalifikáciu neobsahuje. Vypustením slova „zjavne" dochádza k rozšíreniu rozsahu starostlivosti, ktorú možno od účtovnej jednotky požadovať pri posudzovaní správnosti vyhlásení subjektov z hodnotového reťazca, a tým aj k rozšíreniu jej povinností nad rámec smernice.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 13

V § 20c ods. 13 žiadame vo všetkých gramatických tvaroch nahradiť spojku „a" medzi slovami „chránená účtovná jednotka" a „chránený subjekt" spojkou „alebo", tak aby bolo znenie ustanovenia zosúladené s prvou vetou odseku 13.

Odôvodnenie:

Prvá veta odseku 13 vychádza z alternatívneho postavenia chránenej účtovnej jednotky alebo chráneného subjektu. Použitie spojky „a" v ďalšom texte ustanovenia preto nepovažujeme za systematicky konzistentné.

10. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 14

V § 20c ods. 14 žiadame za slová „Chránená účtovná jednotka" vložiť slová „alebo chránený subjekt".

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 20c ods. 13 priznáva ochranu a právo odmietnuť poskytnutie informácií nad rámec dobrovoľných štandardov chránenej účtovnej jednotke aj chránenému subjektu. V § 20c ods. 14 je však predmetné oprávnenie priznané výlučne chránenej účtovnej jednotke. Navrhujeme preto znenie ustanovenia zosúladiť s predchádzajúcimi odsekmi a rozšíriť predmetné oprávnenie aj na chránený subjekt.

11. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7, v časti § 20c ods. 14

Žiadame doplniť dôvodovú správu o vysvetlenie účelu formulácie „so sídlom na území niektorého členského štátu okrem Slovenskej republiky" v § 20c ods. 14 a jej praktickej aplikácie.

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 20c ods. 14 priznáva chránenej účtovnej jednotke právo odmietnuť poskytnutie informácií nad rámec dobrovoľných štandardov voči vykazujúcej účtovnej jednotke alebo právnickej osobe so sídlom na území niektorého členského štátu okrem Slovenskej republiky. Z dôvodovej správy však nie je zrejmé, z akého dôvodu sa v predmetnom ustanovení osobitne uvádzajú právnické osoby so sídlom v inom členskom štáte Európskej únie ani aký je praktický význam tohto rozlíšenia. Žiadame preto dôvodovú správu doplniť o vysvetlenie účelu tejto formulácie a jej praktickej aplikácie.

12. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 15,

Žiadame v dôvodovej správe špecifikovať, čo sa na účely tohto zákona rozumie pojmom „priemerný prepočítaný počet zamestnancov" a podľa akej metodiky sa tento údaj určuje.

Odôvodnenie:

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov predstavuje rozhodujúce kritérium pre vznik alebo zánik viacerých povinností podľa zákona. Vzhľadom na význam tohto kritéria pre určenie rozsahu povinností jednotlivých subjektov považujeme za potrebné, aby dôvodová správa výslovne uviedla metodiku, z ktorej sa má pri určovaní priemerného prepočítaného počtu zamestnancov vychádzať. Takéto spresnenie prispeje k jednotnej aplikačnej praxi pri posudzovaní splnenia jednotlivých zákonných prahových hodnôt a zvýši právnu istotu dotknutých subjektov.

13. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V čl. I., navrhujeme vložiť nový novelizačný bod v nasledovnom znení:

„V §24 sa vkladá nový odsek 11, ktorý znie:

„(11) V prípade ak je účtovnou jednotkou subjekt kolektívneho investovania, majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú spôsobom definovaným osobitným predpisom. xx. V prípade, ak je účtovnou jednotkou dôchodkový fond alebo doplnkový dôchodkový fond, majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú spôsobom definovaným osobitným predpisom. XY“

Odkazy:
xx Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 13/2011 z 8. novembra 2011 o spôsobe určenia hodnoty majetku v štandardnom podielovom fonde a vo verejnom špeciálnom podielovom fonde a spôsobe výpočtu hodnoty podielu emisie podielových listov v podielových fondoch, v ktorých sa vydávajú podielové listy viacerých emisií
xy Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 180/2012 z 12. júna 2012 o metódach a postupoch určenia hodnoty majetku v dôchodkovom fonde a doplnkovom dôchodkovom fonde

Odôvodnenie:
Navrhovaná legislatívna úprava reaguje na aplikačný problém vznikajúci pri používaní rozdielnych referenčných výmenných kurzov na účely vedenia účtovníctva podielových fondov a na účely výpočtu čistej hodnoty majetku vo fondoch. Súčasná právna úprava zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve vyžaduje pri prepočte majetku a záväzkov vyjadrených v cudzej mene použitie referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska. Osobitná regulácia Národnej banky Slovenska pre oceňovanie majetku fondov však umožňuje použitie spotového výmenného kurzu ku koncu obchodného dňa, ktorý lepšie zohľadňuje ekonomickú realitu oceňovania finančných nástrojov a zabezpečovacích derivátov.

Rozdielnosť kurzov spôsobuje v praxi nesúlad medzi účtovníctvom fondu a výpočtom čistej hodnoty majetku, zvyšuje administratívnu a technickú náročnosť procesov a môže viesť k neefektívnemu nastavovaniu informačných systémov správcovských spoločností. Uvedený stav zároveň komplikuje jednotnú a transparentnú aplikáciu pravidiel v oblasti oceňovania a vykazovania majetku fondov.

Cieľ návrhu
Cieľom návrhu je zosúladiť zákon o účtovníctve s osobitnými pravidlami oceňovania majetku fondov ustanovenými opatreniami Národnej banky Slovenska tak, aby správcovské spoločnosti mohli pri vedení účtovníctva fondov v tejto oblasti vychádzať z rovnakého spôsobu určenia výmenného kurzu, aký sa používa pri výpočte čistej hodnoty majetku. Navrhuje sa, aby zákon o účtovníctve v tejto oblasti umožnil odkaz na príslušné opatrenia Národnej banky Slovenska, a to aj vo vzťahu k dôchodkovým fondom a doplnkovým dôchodkovým fondom.
Očakávané prínosy
Navrhovaná zmena prispeje k odstráneniu rozdielov medzi účtovným vykazovaním a výpočtom čistej hodnoty majetku fondov, zníži administratívnu a technologickú záťaž správcovských spoločností a zvýši právnu istotu pri aplikácii pravidiel oceňovania. Zároveň podporí presnejšie a ekonomicky relevantnejšie určenie hodnoty podielu pre investorov a prispeje k transparentnejšiemu fungovaniu správy kolektívneho investovania, dôchodkového sporenia a doplnkového dôchodkového sporenia.
Návrh nemá predpokladaný negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie ani na informatizáciu spoločnosti. Vplyv na podnikateľské prostredie sa predpokladá pozitívny, keďže návrh smeruje k zníženiu prevádzkovej, administratívnej a technologickej náročnosti dotknutých subjektov.

14. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 41 a 43

Žiadame tieto novelizačné body vypustiť.

Odôvodnenie:
Zásadne nesúhlasíme so zvyšovaním ročných príspevkov regulovaných subjektov. Navrhované zvýšenie predstavuje dodatočné finančné zaťaženie subjektov, ktoré nie je sprevádzané rozšírením rozsahu verejného dohľadu ani zvýšením rozsahu činností vykonávaných Úradom pre dohľad nad výkonom auditu. Dôvodová správa síce odôvodňuje navrhované zvýšenie rastom nákladov a skutočnosťou, že výška príspevkov nebola upravovaná od roku 2015, nepreukazuje však, že prenesenie týchto nákladov na regulované subjekty je nevyhnutné, primerané alebo že neexistujú iné možnosti zabezpečenia financovania činnosti úradu. Sme toho názoru, že zvyšovanie povinných ročných príspevkov regulovaných subjektov by malo prichádzať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, ak je

objektívne odôvodnené rozšírením rozsahu dohľadu alebo zvýšením činností vykonávaných Úradom pre dohľad nad výkonom auditu. Takéto odôvodnenie však predložený návrh ani dôvodová správa neobsahujú. Navrhované zvýšenie sa zároveň dotýka aj subjektov, ktorým vnútroštátna právna úprava ukladá povinnosti nad rámec minimálnych požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES. Zvýšenie ročných príspevkov preto ďalej zvyšuje finančné zaťaženie týchto subjektov.

15. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 48

V čl. II žiadame novelizačný bod 48 vypustiť.

Odôvodnenie:
Navrhované splnomocnenie prenáša určovanie výšky povinných ročných príspevkov a registračných poplatkov zo zákona na úroveň vykonávacieho právneho predpisu. Výška týchto platieb priamo ovplyvňuje právne a ekonomické postavenie regulovaných subjektov, preto by mala byť upravená priamo zákonom. Takto koncipované splnomocnenie umožňuje Ministerstvu financií SR meniť finančné zaťaženie regulovaných subjektov prostredníctvom vykonávacieho právneho predpisu bez potreby prijatia novely zákona. Ide pritom o povinné finančné plnenia podnikateľských subjektov, ktorých úprava by mala podliehať riadnemu legislatívnemu procesu vrátane štandardného posudzovania ich vplyvov na podnikateľské prostredie a možnosti dotknutých subjektov uplatniť pripomienky v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Upravenie výšky povinných finančných plnení podzákonným právnym predpisom znižuje mieru právnej istoty a predvídateľnosti podnikateľského prostredia. Žiadame preto ponechať úpravu výšky ročných príspevkov a registračných poplatkov priamo v zákone.

16. Zásadná pripomienka k čl. II. – vloženie nového novelizačného bodu

Žiadame vložiť nový novelizačný bod 2, ktorý znie:

„2. V § 2 ods. 15 písm. f) sa body 1 a 2 vypúšťajú. Doterajšie body 3 a 4 sa označujú ako body 1 a 2.“

Doterajšie novelizačné body 2 až 50 sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:
Slovenská právna úprava rozširuje okruh subjektov podliehajúcich osobitnému režimu štatutárneho auditu nad rámec systému vychádzajúceho zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES. V rámci kategórie subjektov osobitného významu sa osobitný režim vzťahuje aj na veľké obchodné spoločnosti a vybrané obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu, ktorých zaradenie medzi regulované subjekty vyplýva predovšetkým zo splnenia kvantitatívnych kritérií, ako je výška obratu, hodnota majetku alebo počet zamestnancov. Zaradenie týchto subjektov medzi subjekty osobitného významu je spojené s viacerými dodatočnými povinnosťami vrátane prísnejšieho režimu výkonu štatutárneho auditu, dohľadu Úradu pre dohľad nad výkonom auditu a povinnosti uhrádzať ročné príspevky. Ide pritom o povinnosti, ktoré právo Európskej únie v tomto rozsahu nevyžaduje. Z porovnania právnych úprav krajín V4 vyplýva, že obdobnú samostatnú kategóriu veľkých obchodných spoločností neuplatňuje ani Poľská republika, ani Maďarsko. Obe krajiny viažu osobitný režim na zákonom vymedzené subjekty verejného záujmu, pričom Poľská republika síce využila možnosť podľa smernice rozšíriť okruh subjektov verejného záujmu, avšak výlučne o ďalšie regulované subjekty finančného trhu. Česká republika rozšírila okruh subjektov len vo veľmi obmedzenom rozsahu vo vzťahu k systémovo významným obchodníkom s cennými papiermi, pri ktorých sú prahové hodnoty nastavené na úrovni zodpovedajúcej ich skutočnému systémovému významu. Takéto nastavenie v Slovenskej republike zvyšuje regulačné a finančné zaťaženie dotknutých podnikateľských subjektov a oslabuje ich konkurencieschopnosť vo vzťahu k podnikom pôsobiacim v členských štátoch, ktoré smernicu transponovali bez vytvorenia obdobnej samostatnej vnútroštátnej kategórie. Minimalizácia „gold-platingu“ pritom patrí medzi deklarované ciele vlády SR uvedené v Programovom vyhlásení vlády SR na roky 2023 – 2027 v rámci opatrení smerujúcich k zvyšovaniu stability a predvídateľnosti podnikateľského prostredia. Predkladaná novela preto predstavuje vhodnú príležitosť na odstránenie existujúceho gold-platingu a zosúladenie vnútroštátnej právnej úpravy s princípom proporcionality a minimálnym rozsahom požadovaným smernicou 2006/43/ES.

Zdroj:
https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/361